

# OTTO ROSING

1896 – 1965

## *Mindeord af Mikael Gam*

Af de hold kateketer, der for et halvt århundrede siden – eller mere – gik ud fra seminariet i Godthåb, blev flere præster, og af disse præster er i 1965 ikke mindre end fire gået bort, – først den, til længe efter at pensionsalderen var nået, så samvittighedsfulde og ofte vikarierende, fine og elskelige *Karl Chemnitz*; – dernæst maleren *Peter Rosing*, den største blandt de lidt ældre grønlandske malere. Hans billeder har der i mange år været rift om. – I efteråret døde den 85-årige kæmpe, *Niels Lyng*, der lige til det sidste både prædikede og malede.

Ind imod jul ebbede kræfterne ud for *Otto Rosing*, broder til Peter Rosing, og en tredje broder er også kunstnerisk udøvende. De fire nævnte grønlandske præster var alle repræsentanter for „Det gamle Grønland“ og var blandt de bedste bærere af dettes gode gamle traditioner. De var alle grønlandske personligheder, der ikke vil blive glemt i hast.

Når jeg her særlig søger at skære Otto Rosing en minderune, så skal denne rune også forstås som min reverens for dem alle fire – kendt dem, som jeg har, i ca. fyrretyve år.

*Otto Pavia Jørgen Rosing* var født den 6. april 1896 i Angmagssalik som søn af pionerpræsten Christian Rosing, og dimitteredes fra Godthåb Seminarium 1918. I flere år virkede han selv senere som præst i Angmagssalik og ellers forskellige steder i Vestgrønland, herunder nogle år i Thule. – Da han for nogle år siden på grund af svagelighed måtte tage sin afsked, byggede han et dejligt hus i Egedesminde til sig og *Sara*, født Siegstad, datter af den berømte smed Peter Siegstad i Egedesminde („Peter Mangelave“) – ja, han kunne lave næsten alting.

Det var et godt sted at komme, hos Otto Rosings, et meget hyggeligt hjem, præget af både grønlandsk og dansk kultur. Dette var ikke en tilfældighed, for det var stedse Otto Rosings overbevisning, at en sådan kulturblanding måtte være den rette for Grønland, også frem i tiden. Han forenede på en smuk måde det gamle grønlandske, som han var dybt forankret i, med det nye danske, som han fulgte med interesse og var overbevist om måtte accepteres. Han og „Sålänguak“

var et strålende eksempel på – og deres hjem og hele livsform bar præg deraf – at en blanding af det gode fra både grønlandsk og dansk kultur og sædvane kunne lykkes. I fællesskab fik de i 1965 tildelt Kong Christian den Tiende og Dronning Alexandrines æresdiplom. – De har en stor og dygtig børneflokk, deriblandt den grønlandske kunstner Jens Rosing, der både maler og skriver samt beskæftiger sig med andre kunstarter, sidst keramiske arbejder: udsmykning af seminariets festsal i Godthåb og altertavle til den nye, moderne kirke i Egedesminde.

Otto Rosing kan med fuld ret kaldes en *kulturpersonlighed*. Han både malede og skrev og skar smukt i træ og ben. Et af hans kulturskrifter, „*Taseralik*“, er en værdifuld bog, beskrivende et særligt udtryk for gammel grønlandsk tradition: det store årlige folketræk for 100 år siden til marked ved Nordre Strømfjord ved højsommer-tid, hvor man familievis nordfra og sydfra kom for at tuskhandle om alt – end ikke kvinder blev holdt uden for handelsobjekternes brogede samling, hvorved nyt sundt blod tilflød hele kysten. Man mødtes også for at høre nyt fra begge ender af landet. Derved blev dette markedsstævne både en kulturudvekslende, en kulturudjævnende og en blodfornyende foreteelse.

Jeg mødte Otto Rosing første gang for 34 år siden i Umanak. Den slanke unge præst havde dengang noget reserveret over sig, som dog hurtigt forsvandt, når man lærte ham nærmere at kende, og vi blev gode venner i årenes løb. Præsterne var helt op til 1950 skoleledere, og det var forståeligt, præsten så mig lidt an først, når jeg skulle inspicere hans skole.

En overordentlig gæstfrihed nød man i det hjem. Da jeg nu i efteråret var på nedturen fra Upernavik med kystskibet, havde vi et par små timers ophold i Egedesminde en aften, og dem benyttede jeg til det sidste besøg hos Otto Rosings, – „for man vidste jo aldrig hvor længe...“ – Den tanke er jeg taknemmelig for, jeg fik og fulgte, for det blev altså det sidste besøg.

Som sædvanlig var der den aften en del gæster, grønlandere og danske, dumpet ind, som jeg faldt ind – altid velkommen. Otto Rosing befandt sig allerbedst som midtpunkt i et sådant blandet sel-

skab og havde altid interessante emner at drøfte og kastede dem ud på snart dansk, snart grønlandsk, medens Sálängúak stille serverede kaffe med dejligt hjemmebagt og skænkede skummende øl. Hendes øl var det bedste hjemmelavede øl i Grønland.

Absolut med på det nye var Otto Rosing tillige en bærer og formidler af den gode gamle grøn-

landske kultur – som netop de ældre grønlandske præster og kateketer var det, og han stod i første række.

-- En storm er gået gennem skoven. Fire af de ældste og bedste træer faldt – hvert af dem særpræget. Der blev åbninger i skoven, hvor de stod. Det gælder ikke mindst, hvor den sidste faldt.

Vi vil ære deres minde!

## BOGANMELDELSE

---

*Jens Nielsen: nunap tunua inokarpok*

Eller hvordan man altid kommer i tanker om Ejnar Mikkelsen. Privattryk, udsendt gennem Det grønlandske Selskab.

Et perledigt, oplevet af lægen Jens Nielsen, tegnet i Scoresbysund, formet og nedskrevet i Danmark – opdaget og tilrettelagt som bog af Helge Christensen, trykt af Gullander og udsendt den 23. december 1965 som privattryk gennem Det grønlandske Selskab på Ejnar Mikkelsens femogfirsårsdag som en hyldest og hilsen til Scoresbysunds grundlægger. Et dejligt skrift i fornemt tryk, der stadig kan købes af medlemmer såvel som ikke-medlemmer ved henvendelse til Det grønlandske Selskab, L. E. Bruunsvej 10, Charlottenlund, til en pris af kr. 15, hvoraf 10 kr. overrækkes Ejnar Mikkelsen til oprettelse af vuggestue, børnehave eller lignende i Scoresbysund.

Det er en bog sprængfyldt med sjove oplevelser. Som en snehare springer forfatteren over klipperne og nipper en blomst hist og her, fortsætter ud over isen og plumper i nu og da, før den opdager, at der er koldt polarvand mellem skodserne. Han tegner billede efter billede, springer hurtigt videre til det næste, både for at fængsle læseren til sidste linie – og fordi han udmærket ved, at det er sommermandens grønlandsophold, der giver den store erfaring, de rige

oplevelser, den dybe indsigt i problemernes mysterium – den halvvoksne årsunge er allerede blevet forsigtig og stikker fyldepenen i lommen, mens den toårige gemmer den i slædetasken, hvor den altid er frossen. Han tør ikke skrive, fordi han er blevet klar over, „at der endnu var meget, man ikke forstod.“

Det er en bog, man skal læse, for man mærker duften af fjeld og lyngbål og glæder sig over, at folket på landets bagside har lært at le. Det var Ejnar Mikkelsen, der gav dem landet med de fyldte kødgryder og vækkede latteren til live. Han vil leve deroppe på kysten, lige så længe der er sæl i det store åndehul mellem Kap Tobin og Kap Brewster.

„MIKI.“ Vi kender navnet, og vi holder af det. Det repræsenterer den mand, der mere end nogen anden har præget Grønlands østkyst. Den del, der hele tiden har været betragtet som landets bagside. Han har kæmpet og kæmper stadig for at fortælle hele verden, at der bor mennesker på bagsiden. Rigtige mennesker! Og for disse mennesker og deres samfund arbejder han utrætteligt. Han betragter østkysten som sin egen.

„Og den er vel egentlig også hans.“

Mon ikke Jens Nielsen snart igen drister sig til at fiske fyldepenen op af slædetasken og få den tørt op! Og måske kender Helge Christensen endnu et par perledykkere – for Gud, hvor vi savner dem i Grønlands TV-grå hverdag.

*Chr. Vibe.*